

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	พฤติกรรมของไก่ป่าพันธุ์คัมพูชา	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวศันนีพร สุขทองตา	
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาชีววิทยา	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นริทธิ์ สีตะสุวรรณ	ประธานกรรมการ
	อาจารย์นันทยา อัจจิมารัมย์	กรรมการ
	นายสัตวแพทย์กาญจน์ชัย แสนวนวงศ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมของไก่ป่าพันธุ์คัมพูชา (*Gallus gallus gallus*) ในสวนสัตว์ เชียงใหม่ โดยการสังเกตและบันทึกแบบแผน ความถี่ของพฤติกรรมทั่วไปและพฤติกรรมสังคมของไก่ป่าในสภาพกรงเลี้ยงจำนวน 5 ตัว ตัวผู้ 2 ตัวและตัวเมีย 3 ตัว และในสภาพธรรมชาติ 1 คู่ จำนวน 5 – 10 ตัวตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2540 ถึงเดือนพฤษภาคม 2541 พบว่าแต่ละพฤติกรรมมีแบบแผนที่แน่นอน และแบบแผนพฤติกรรมต่างๆ ของไก่ป่าทั้งในสภาพกรงเลี้ยงและสภาพธรรมชาติไม่แตกต่างกัน แต่ความถี่ของพฤติกรรมจะแตกต่างกัน อีกทั้งความถี่พฤติกรรมของไก่ป่าแต่ละตัวในกรงเลี้ยงก็แตกต่างกันด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเพศ วัย ขนาดของร่างกายที่แตกต่างกัน ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ไก่ป่ามีการจับคู่ผสมพันธุ์แบบ polygyny ก่อนหน้าฤดูผสมพันธุ์จะผลิตขน พอเข้าฤดูผสมพันธุ์ขนจะงอกใหม่ มีสีสันสดใสสวยงาม ตัวผู้จะขันและแสดงพฤติกรรมเกี้ยวโล้ขัน เมื่อผสมพันธุ์กับตัวเมียเสร็จก็แยกไปหาตัวเมียอื่น ปล่อยให้ตัวเมียเค็มฟักไข่และเลี้ยงลูกตามลำพัง พฤติกรรมที่เด่นชัดของไก่ป่าคือ การจัดอันดับสังคม พบว่าตัวผู้มักมีอันดับสังคมสูงที่สุดและสูงกว่าตัวเมียหรือเพศเดียวกันที่มีลักษณะด้อยกว่า การจัดอันดับสังคมของไก่ป่าเกิดขึ้นเรื่อยๆ มีการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะๆ เป็นการจัดอันดับที่ไม่ถาวร

Thesis Title Behavior of Red Junglefowl (*Gallus gallus gallus*)

Author Miss Dadchaneeporn Sukthongsa

M.S. Biology

Examining Committee :

Assistant Prof. Dr. Narit Sitasuwan	Chairman
Lecturer Nantiya Aggimarangsee	Member
Veterinarian Kanchai Sanwong	Member

Abstract

The behavior of Red Junglefowl (*Gallus gallus gallus*) at Chaing Mai Zoo was studied by observing and recording their general and social behavior from June 1997 to May 1998. The animals were divided into two groups : i) Caged 5 ; 2 males and 3 females ii) Free-roaming 5 – 10. Both groups showed similar behavioral patterns, but the frequency of different behaviors differed. Factors studied in this experiment were sex, age, size of body and environment factors. The free – roaming Junglefowl formed polygynous groups. During molting before breeding, their plumage became showy and beautiful in breeding season. The males crowed and exhibited frequent courtship behavior. Males did not contribute to parental care of chicks. Females carried out incubating and brooding. There was a clear pecking order with dominant males higher ranking than females or intrasexual subordinates, but its ranks changed frequently.